

Dosarul nr. 2ra-1846/2021

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul central (jud. A. Costiuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ana Țurcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Țurcan împotriva Grădiniței nr. 1 Foișor, orașul Căinari, intervenient accesoriu Primăria or. Căinari cu privire la anularea ordinului de sancționare, ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral, și

la acțiunea reconvențională depusă de Primăria Căinari, Grădinița nr. 1 Foișor împotriva Anei Țurcan cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ana Țurcan și a fost menținută hotărârea din 17 martie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul central, prin care acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 05 mai 2020 Ana Țurcan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniței Foișor nr. 1, orașul Căinari, intervenient accesoriu Primăria or. Căinari cu privire la anularea ordinului de sancționare, ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 01 septembrie 2014, în baza contractului nr. 49 a fost angajată în funcția de șef de gospodărie la Grădinița nr.1 Foișor din or. Căinari.

La 21 ianuarie 2020, prin ordinul nr. 33P cu privire la concediere Ana Țurcan a fost concediată pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariat. Prin extrasul din ordinul nr. 33P din 22 ianuarie 2020, data concedierii a fost modificată, fiind considerată data revenirii la muncă după concediul medical. Ulterior, data concedierii fiind considerată 17 februarie 2020.

La 03 martie 2020, a depus o cerere prealabilă în scopul soluționării amiabile a litigiului, cererea a fost recepționată și lăsată fără examinare.

Reclamanta Ana Țurcan a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, anularea ordinelor nr.32 P din 21 ianuarie 2020, nr.33 P din 31 ianuarie 2020, nr.34 P din 22 ianuarie 2020, nr.44-P din 17 februarie 2020, cu restabilirea la locul de muncă, încasarea din contul pârâtului a salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, precum și a prejudiciului în valoare de 50000 de lei.

La 25 iunie 2020, Primăria or. Căinari a depus o cerere reconvențională împotriva Anei Țurcan, prin care a solicitat încasarea de la Ana Țurcan a sumei de 3206,70 de lei cu titlu de prejudiciu material.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că Primăria or. Căinari la data angajării a semnat cu Ana Țurcan un contract de răspundere materială, pe parcursul activității au fost admise mai multe abateri, fiind constatate lipse de bunuri, iar ulterior ultima a fost eliberată din funcție. În urma verificărilor au fost depistate neajunsuri în valoarea sumei de 3206,70 de lei.

Prin hotărârea din 17 martie 2021 a Judecătoria Căușeni sediul central, a fost respinsă acțiunea inițială depusă de Ana Țurcan și a fost admisă acțiunea reconvențională depusă de Primăria or. Căinari, Grădinița nr. 1 Foișor cu încasarea de la Ana Țurcan în beneficiul Primăriei or. Căinari a sumei de 3206,70 de lei cu titlu de prejudiciu material.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 19 martie 2021, Ana Țurcan a depus cerere de apel nemotivat, iar la 19 mai 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ana Țurcan și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției sale instanța de apel s-a bazat pe prevederile art.10 alin. (1) lit. a), 45, 81 alin. (1) lit. b), 86 alin. (1) lit. k), 206, 208, 209, 210, 355 alin. (1), Codul muncii, și a stabilit că în anul 2014 între salariatul Ana Țurcan și angajatorul Instituția Publică Căinari a fost încheiat un contract individual de muncă pentru o perioadă nedeterminată, reclamanta Ana Țurcan fiind angajată, conform fișei de post în funcție de șef de gospodărie (f.d.13-14, Vol. I).

Totodată s-a mai constatat că la data angajării între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială din 01 septembrie 2014, potrivit căruia Ana Țurcan își asumă răspunderea materială integrală pentru valorile materiale aflate în gestiunea sa și se obligă să asigure integritatea valorilor materiale, iar în cazul în care s-au constatat careva sustrageri, diferențe, ultima poartă răspundere materiale în fața administrației pentru pagubele pricinuite, în limitele mărimii acestei pagube (f.d.86-87, Vol.I).

În corespundere cu pct. 2 al fișei postului, printre obligațiile de serviciu ale apelantei Țurcan Ana sunt: gestionarea judicioasă materialelor și instalațiilor pe care le are în subordine: rezolvă, cu aprobarea conducerii instituției preșcolare, toate problemele ce revin sectorului administrativ gospodăresc; asigură și aprovizionează instituția cu utilaj, inventar, aparatură și materiale necesare; asigură justa planificare, repartizare și utilizare a materialelor; administrează și răspunde de păstrarea

bunurilor mobile (inventar tare și moale) și de inventarul pe care-l repartizează în încăperile instituției după destinația lor și duce evidență acestora; asigură consumul rațional al agentului termic, al apei, energiei electrice și al produselor de curățenie (detergenți și soluții dezinfectante etc.); apelează la serviciile de avariere în caz de defecțiuni a sistemelor inginerești; propune spre casare, decontare diverse bunuri ieșite din uz prin note scrise directorului instituției; asigură evidența bunurilor materiale a instituției; atribuie numere de inventar mijloacelor fixe și obiectelor de mică valoare și de scurtă durată supus inventarierii; înregistrează în registrul numerelor de inventar toate intrările și ieșirile de mijloace fixe și obiectelor de mică valoare și de scurtă durată; recepționează produsele alimentare de la furnizori; asigură evidența și păstrarea în condiții corespunzătoare a produselor alimentare (f.d.14-15).

La 14 decembrie 2019, de către Ana Țurcan au fost procurate de la SRL „Lavnic-Prim” or. Căinări în favoare instituției în care a fost angajată, Grădinița nr.1 „Foișor”, un șir de bunuri, a căror prețuri din factură nu corespund cu prețurile reale existente în magazin (f.d.52, Vol.I).

Bunurile procurate conform facturilor fiscale care au fost semnate de către Ana Țurcan nu erau toate, adică s-au depistat lipsuri a bunurilor, care nu au fost indicate în facturi fiscale drept lipsă (f.d.49-51, Vol.I).

Totodată, s-a mai constatat că la 30 decembrie 2019, a fost înaintat un demers prin care s-a format o comisie de anchetă pentru a analiza cantitatea articolelor procurate conform facturilor fiscale fiind indicat drept motiv abordarea incorectă de către șefa de gospodărie Ana Țurcan a organizării activității gospodărești din instituție (f.d.52).

Prin ordinul Grădiniței nr. 1 „Foișor” nr. 32 P din 21 ianuarie 2020, cu privire la sancționare s-a aplicat dnei Ana Țurcan, șefa de gospodărie în cadrul instituției sancțiune disciplinară concediere, cu desfacerea contractului individual de muncă (f.d.58).

Potrivit extrasului din ordinul Grădiniței nr. 1 „Foișor” nr. 33 P din 21 ianuarie 2020 cu privire la concediere, întru executarea ordinului nr. 32-P din 21 ianuarie 2020 „Cu privire la sancționare în legătură cu pierderea încrederii și conform prevederilor regulamentului intern din 30 septembrie 2019, art.86 alin. (1) lit. k) Codul muncii, s-a dispus concedierea Anei Țurcan din funcția de șefă de gospodărie a instituției pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariat în legătură cu gestionarea defectuoasă și prejudiciabilă a valorilor materiale încredințate din data de 21 ianuarie 2020 (f.d.16, Vol.I).

Conform extrasului din ordinul nr.34 P din 22 ianuarie 2020, cu privire la modificarea pct.1 Ordinul nr.33-P din 21 ianuarie 2020 „Cu privire la concediere”, în temeiul procesului-verbal al comisiei de primire-predare a bunurilor materiale din 21 ianuarie 2020, reieșind din acordarea asistenței medicale în data de 21 ianuarie 2020, între orele 14-15:00 și respectarea drepturilor angajatului la concediul medical, conform prevederilor regulamentului intern din 30 septembrie 2019, art. 86 alin.(2) Codul muncii, s-a modificat data concedierii stabilită în pct.1. din ordinul nr.33-P din 21 ianuarie 2020. Astfel, se consideră data concedierii ziua de revenire a șefei de gospodărie Ana Țurcan din concediul medical, prin emiterea unui nou ordin (f.d.17, Vol.I).

Astfel, conform extrasului din ordinul nr. 44 P din 17 februarie 2020, cu privire la stabilirea datei concedierii din pct.1 al ordinului nr.33-P din 21 ianuarie 2020 „Cu privire la concediere” s-a stabilit data concedierii Anei Țurcan din funcția de șefă de gospodărie a instituției pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariat în legătură cu gestionarea defectuoasă și prejudiciabilă a valorilor materiale încredințate, în temeiul art.86 alin. (1) lit. k) Codul muncii data de 17 februarie 2020 (f.d.18).

La data de 03 aprilie 2020, Țurcan Ana s-a adresat cu cerere prealabilă către Grădinița nr.1 „Foișor” prin care și-a exprimat dezacordul cu ordinele menționate supra (f.d.19).

Prin dispoziția Primăriei orașului Căinari nr. 46 din 23 iunie 2020, modificată prin dispoziția Primăriei orașului Căinari nr. 63 din 08 septembrie 2020, s-a constatat mărimea prejudiciului material cauzat primăriei în valoare de 3206,70 de lei și s-a dispus înaintarea în instanța de judecată a cererii privind încasarea prejudiciului material (f.d. 144, 171, 172 Vol.I).

Totodată, a stabilit instanța de apel că Ana Țurcan a fost atrasă la răspundere contravențională conform procesului-verbal contravențional din 06 iulie 2020, seria MF nr. 00000887 pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 295 alin. (3) Cod contravențional pentru neîntocmirea documentelor primare și a documentelor primare cu regim special ori nerespectarea cerințelor de perfectare a acestora, perfectarea incompletă sau inadecvată a documentelor primare și a documentelor primare cu regim special ori prezentarea acestora în contabilitate cu întârziere (f.d. 209-210, Vol.I).

Astfel, Colegiul civil al instanței de apel reieșind din materialele cauzei și prevederile citate supra a considerat criticile invocate în apelul declarat de Țurcan Ana ca fiind neîntemeiate, iar hotărârea primei instanțe o consideră legală și fondată, or instanța de fond just a constatat că Ana Țurcan în calitate de șefă de gospodărie fiind responsabilă de primirea mărfurilor/ activelor, a semnat facturile, deși acestea nu corespundeau cu marfa primită, fără a consemna în modul corespunzător lipsa bunurilor.

Colegiul civil al instanței de apel a conchis că ordinele emise de angajator sunt întemeiate și emise cu respectarea condițiilor legale, iar angajatorul a respectat în totalitate obligațiile sale impuse de prevederile art. 86 alin. (1) lit. k) și art. 208, 210 din Codul muncii, iar temeiuri de anulare a ordinelor menționate nu există.

Cu referire la pretențiile apelantei cu privire la restabilirea în funcție, obligarea pârâtului/intimatului la achitarea salariului pentru perioada de absența forțată de la muncă, prejudiciului moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil al instanței de apel aplicând prevederile art. 327 și 333 alin. (1) Codul muncii a considerat că acestea sunt neîntemeiate, fiind de fapt subsecvente pretenției de bază cu privire la anularea ordinelor de sancționare, cu privire la concediere și ordinului cu privire la modificarea pct. 1 din ordinul nr. 33-P din 21 ianuarie 2020, pretenție care a fost respinsă ca neîntemeiată, corespunzător corect au fost respinse de prima instanță.

La fel, instanța de apel a reținut că prima instanță just a admis cererea reconvențională depusă de Primăriei Căinari, Grădinița nr. 1 „Foișor” împotriva Anei Țurcan cu privire la încasarea prejudiciului material în valoare de 3206,70 de

lei moldovenești, or, între Țurcan Ana și Instituția Publică Grădinița nr. 1 „Foișor” existau relații de muncă, ultima fiind angajată în funcția de șefă de gospodărie, iar prin procesul-verbal de predare-primire din 27 mai 2020, s-au constatat lipse ale bunurilor materiale, altele decât cele care nu au fost livrate conform facturilor fiscale anterior examinate, act care de fapt nu a fost contestat de către Ana Țurcan și nu a fost combătut de către ultima prin probe veridice.

La 26 octombrie 2021 Ana Țurcan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanța de apel a încălcat normele de drept material și a interpretat în mod eronat legea.

A susținut că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că angajatorul nu i-a adus la cunoștință despre răspunderea materială a salariatului pentru prejudiciul cauzat angajatorului și respectiv instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume prevederile Hotărârii Guvernului nr. 665 din 27 mai 2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice.

A invocat că instanța de apel greșit a constatat că dînsa a procurat de la SRL „Lavric Prim”, or Căinari pentru Grădinița nr. 1 „Foișor” un șir de bunuri, a căror prețuri din factură nu corespund cu prețurile reale existente în magazine.

A considerat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a ținut cont de șirul de probe prezentat în cadrul examinării cauzei care dovedesc faptul că nu este responsabilă de cauzarea prejudiciului material cauzat Grădiniței nr. 1 „Foișor”.

A indicat că ordinul de concediere este lovit de nulitate, or, temeiul concedierii era ordinul nr. 32P din 21 ianuarie 2020 cu privire la sancționare, iar ordinul nr. 32 P din 21 ianuarie 2020 cu privire la sancționare, iar conform argumentelor expuse supra, temeiurile emiterii acestuia nu erau valabile.

Circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță și instanța de apel le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Astfel, a considerat că instanța de apel nu a pătruns în esența circumstanțelor pricinii și în motivarea soluției nu s-a expus și în partea ce ține de faptul că în beneficiul intervenientului accesoriu i-a fost încasată suma solicitată din contul reclamantului, ceea ce contravine prevederilor Codului de procedură civilă.

Circumstanțele sus-menționate demonstrează cu certitudine că instanța de apel nu și-a motivat decizia, încălcând astfel dreptul ei la un proces echitabil.

La 17 noiembrie 2021, în adresa Grădiniței nr. 1 „Foișor” și Primăriei or. Căinari a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ana Țurcan cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d.133. vol. II).

La 02 decembrie 2021 Primăria Căinari și Grădinița nr. 1 „Foișor”, reprezentați de avocatul Veronica Pascal au depus referință, prin care au solicitat de a considera recursul declarat de Ana Țurcan ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost comunicată recurente Ana Țurcan la 06 septembrie 2021 (f. d. 101, vol. II).

Astfel, recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 octombrie 2021, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ana Țurcan completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ana Țurcan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ana Țurcan urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ana Țurcan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru